

Abstrakt

Východiska: Tato práce vychází ze zájmu autorky o interakce mezi terapeuty a klienty. Zkoumání terapeutické aliance nám umožňuje lépe porozumět interakcím v terapii a identifikovat oblasti, které mohou vyžadovat zlepšení. To může vést k lepší terapeutické praxi a zvýšení kvality péče o klienty. Klienti s poruchami způsobenými užíváním návykových látek často čelí složitým problémům, včetně problémů v mezilidských vztazích. Terapeutická aliance může být klíčovým faktorem v jejich léčbě.

Cíle: Cílem práce je zmapovat pracovní alianci mezi terapeutem a klientkou. Výzkumné otázky se zaměřují na identifikaci různých aspektů aliance z perspektivy terapeuta a klientky, na zkoumání podobnosti či odlišnosti jejich vnímání aliance, a na zhodnocení toho, jaké konkrétní aspekty aliance jsou subjektivně hodnoceny jako pozitivní či negativní.

Metody: Pro sběr dat byl použit dotazník WAI doplněný o polostrukturovaný rozhovor. Oba respondenti vyplnili dotazník dvakrát s půlročním odstupem. Data získaná z dotazníku byla následně hlouběji prozkoumána polostrukturovanými rozhovory, což poskytlo širší kontext pro interpretaci. Z části byl proveden i nativní rozhovor, kdy měli klientka i terapeut možnost vyprávět svůj příběh volně bez mého zásahu. Získaná data byla následně zpracovávána a interpretována s využitím odborné literatury.

Výsledky: Práce odhalila proces formování terapeutické aliance v rámci terapeutického vztahu mezi klientkou Annou a jejím terapeutem, který prošel různými fázemi a změnami. Jako stěžejní téma výzkumu se ukázalo bezpodmínečné přijetí ze strany terapeuta. Klientka cítí, že jí terapeut přijímá, nicméně nastávají situace, kdy od něj očekává přijetí a nedostane jej, což ale souvisí se způsobem dosahování celkového cíle terapie. Terapeut aktivně usměřuje klientku k samostatnosti a péči o vlastní potřeby. Ukázalo se, že ačkoliv je téma bezpodmínečného přijetí považováno za zcela jasnou součást terapeutických vztahů, má různé podoby a v realitě může být složitější.

Závěr: Tato práce ukazuje, jakým způsobem se terapeut a klient mohou společně pohybovat směrem k dosažení terapeutických cílů a překonávat překážky, které se během terapie mohou vyskytnout. Věřím, že tato práce může přinést vhled do tématu terapeutické aliance v léčbě klientů s poruchou způsobenou užíváním návykových látek. Byť bych v závěru ráda poznamenala, že každý vztah je něčím specifický a vždy záleží na individuálních aspektech. Přesto výzkum přináší důležitý vhled do dynamiky terapeutické aliance a procesů, které se mohou odehrávat během psychoterapie mezi dvěma jednotlivci.

Klíčová slova

pracovní aliance; terapeutická aliance; vztah; terapeut; klient; následná péče